

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.IV.21.272/2024/5.

A tanács tagjai:

Dr. Stark Marianna a tanács elnöke

Dr. Pataki Árpád előadó bíró

Dr. Dzsula Marianna bíró

Szolnokiné dr. Csernay Krisztina bíró

Véghné dr. Szabó Zsuzsanna bíró

A felperes:

felperes (cím)

A felperes képviselője:

Kántor, Szilasi, Sárközy és Társai Ügyvédi Iroda (cím1; ügyintéző: dr. Kántor Attila ügyvéd)

Az alperesek:

alperes1 (cím2) I. rendű

alperes2 (cím2) II. rendű

Az I.-II. rendű alperesek képviselője:

Dr. Kovács Loránd Ügyvédi Iroda (cím3; ügyintéző: dr. Kovács Loránd ügyvéd)

A per tárgya:

Sajtó-helyreigazítás

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

A felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.312/2024/3/II.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 31.P.20.977/2024/7/II.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

A Kúria kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a II. rendű alperesnek 25.400 (huszonötezer-négyszáz) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A Kúria kötelezi a felperest, hogy az esedékesség napjáig fizessen meg az államnak – az állami adó- és vámhatóság illetékbevételi számlájára – 70.000 (hetvenezer) forint meg nem fizetett felülvizsgálati eljárási illetéket. Az illetékfizetési kötelezettség e határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] Az I. rendű alperes szerkesztésében, a II. rendű alperes kiadásában megjelenő hírportál internetes sajtótermékben 2024. március 11. napján, a sportgazdaság rovatban „cikk címel” című cikk jelent meg. A cikk az alábbiakat tartalmazza:

„Az utóbbi időben többször is gondot okozott a név akadozó, lefulladó jegyértékesítési rendszere, ahogy a szövetség belső működéséhez és a sportszervezői adminisztrációhoz használt ügyviteli rendszer hibái is közmondásosak. A futballszurkolók, a sportolók és az név-ben dolgozók életét egyaránt megkeserítő informatikai megoldások mind a név1 által vezetett név2-hez kötődő cégek munkáját dicsérik. Magyarán cikk címel.”

Ezt követően a cikk azt taglalja, hogy az név tíz éve képtelen megoldani a zökkenőmentes jegyértékesítést, a jegyértékesítési rendszere megbízhatatlan, minden jelentős meccs előtt összeomlik, az név dolgozói évek óta kilátástalan harcot vívnak a szövetség másik nagy IT-rendszerével, az név3 (név3) nevű ügyviteli szoftverrel.

„Minden az név4el kezdődött

Az név két nagy informatikai rendszerében a sorozatos hibákon kívül egy közös van: a jegyértékesítő és az ügyviteli rendszert is az név2-hez kötődő cégek fejlesztik. Tekintettel arra, hogy a szövetség elnöki tisztségét 2010 óta név1, az név2 elnöke tölti be, az említett IT-projektek beszállítóinak kiválasztása erősen problémás. Ha azonban mélyebbre ásunk az ügyekben, kifejezetten úgy tűnhet: a név10 körül tudatosan építettek ki egy pénzszivattyúzásra létrehozott céghálót (...).

Az név4 Kft. biztosítja az online jegyértékesítő rendszert. (...)

Az név4ről azt érdemes tudni, hogy indulásától fogva szoros kapcsolatot ápol az név2-vel. Ahogy a cég saját weblapján is fogalmaznak: Az név4 1995-ben az név5 exkluzív jegyértékesítési szolgáltatásaként elsőként jelent meg a hazai jegyértékesítési piacon elektronikus bankkártya-tranzakciókezeléssel.

Mindezek után az sem meglepő, hogy az név2 a név6 mobilalkalmazásba gyakorlatilag beépítette, integrálta az név4 jegyértékesítő szolgáltatását, tehát nyíltan vállalt üzleti együttműködést tartanak fent a céggel.

cikk alcíme2

A futbollsövetség ügyviteli rendszerével, az név3-val kapcsolatban még szembeötlőbb a probléma. (...) A fejlesztésért a név7 Kft. volt a felelős, ami 2015 novemberében épp tulajdonosváltáson esett át. Az új kizárólagos tulajdonos a hivatalosan is az név2-csoportba tartozó név8 Zrt. lett, amely így éveken át vastagon számlázható projekthez jutott.

A történet azonban itt még nem ér véget (...) Az név elnökségének döntése értelmében elindul az név3 2.0 fejlesztése, ami vélhetően ismét több száz millió forintba fog kerülni. (...) a feladatba belebukó név7t egy másik név2-közeli informatikai szolgáltatóra, az név9re cserélték.

Bár ez a cég a korábbinál sokkal komolyabb szakmai ismertséggel rendelkezik, a bankkal összefonódását világosan jelzi, hogy a nemzetközi terjeszkedése szinte pontosan leköveti az név2 külföldi akvizícióit: Albánia, Moldova, Horvátország, Montenegró.

Ha pedig ez sem lenne elég beszédes, a cég legfontosabb ügyfeleként is az név2-csoportot tartja számon.”

[2] A felperes helyreigazítási kérelemmel fordult az I. rendű alpereshez és kérte az alábbi helyreigazító közlemény közzétételét:

„Helyreigazítás:

A hírportál internetes sajtótermékben 2024. március 11.-én „cikk címel” címmel, szerző megjelölése nélküli cikket tettünk közzé. A cikk címe és az alábbi közlései valótlan tényállításokat tartalmaznak, illetve kisebb részben való tényeket hamis színben tüntetnek fel.

A cikk címe valótlanul állítja, hogy: „cikk címel”

A cikk annak lead-jében valótlanul állítja, hogy: „Magyarán cikk címel”

A cikk annak lead-jében „Az utóbbi időben többször is gondot okozott a név akadozó, lefulladó jegyértékesítési rendszere, ahogy a szövetség belső működéséhez is a sportszervezői adminisztrációhoz használt ügyviteli rendszer hibáit is közmondásosak. A futbollszerkolók, a sportolók és az név-ben dolgozók életét egyaránt megkeserítő informatikai megoldások mind a név1 által vezetett név2-hez kötődő cégek munkáját dicsérik” közlésben az név jegyértékesítési és más informatikai rendszereiben esetlegesen előforduló hibákat abban a hamis színben tünteti fel, hogy az név2 céghálót szőtt az név köré.

A cikk a „Minden az név4el kezdődött” alcím alatt az név2ra utalva valótlanul állítja, hogy: „a név10 körül tudatosan építettek ki egy pénzszivattyúzásra létrehozott céghálót”.

A cikk a „Minden az név4el kezdődött” alcím alatti „Az név két nagy informatikai rendszerében a sorozatos hibákon kívül egy közös van: a jegyértékesítő és az ügyviteli rendszert is az név2-hez kötődő cégek fejlesztik. Tekintettel arra, hogy a szövetség elnöki tisztségét 2010 óta név1, az név2 elnöke tölti be, az említett IT-projektek beszállítóinak kiválasztása erősen problémás” közlésben az név informatikai rendszereiben esetlegesen előforduló hibákat, valamint a szövetség elnöki tisztségének név1, az név2 elnöke általi betöltését abban a hamis színben tünteti fel, hogy az név2 a név10 körül tudatosan épített ki egy pénzszivattyúzásra létrehozott céghálót.

A cikk a „Minden az név4el kezdődött” alcím alatti „Mindezek után az sem meglepő, hogy az név2 a név6 mobilalkalmazásba gyakorlatilag beépítette, integrálta az név4 jegyértékesítő szolgáltatását, tehát nyíltan vállalt üzleti együttműködést tartanak fent a céggel” közlésben az név2től teljesen független név4 jegyértékesítő szolgáltatásnak a név6 mobilalkalmazásba

történő beépítését, integrálását abban a hamis színben tünteti fel, hogy az név2 az név köré céghálót, illetve pénzszivattyúzásra létrehozott céghálót szőtt, épített ki.

A cikk alcíme az név2ra utalva valótlanul állítja, „cikk alcíme2”

A cikk a „cikk alcíme2” alcím alatti „Az alkalmazást egy korábbi, rendkívül elavult rendszer leváltása érdekében kezdték fejleszteni, és az eredeti tervek szerint 2015 decemberében kellett volna működésbe állnia, ám az indulás közel egy évet csúszott. A fejlesztésért a név7 Kft. volt a felelős, ami 2015 novemberében épp tulajdonosváltáson esett át. Az új kizárólagos tulajdonos a hivatalosan is az név2-csoportba tartozó név8 Zrt. lett, amely így éveken át vastagon számlázható projekthez jutott.” közlésben az azóta megszűnt név7 Kft. név2 közvetlen tulajdonába való tartozását és az név részére történő informatikai szolgáltatás nyújtását abban a hamis színben tünteti fel, hogy az név2 az név köré céghálót, illetve pénzszivattyúzásra létrehozott céghálót szőtt, épített ki.

A cikk a „cikk alcíme1” alcím alatt valótlanul állítja, hogy az név2től teljesen független név9 Zrt. „név2-közeli informatikai szolgáltató”.

A cikk a „cikk alcíme1” alcím alatti „Hogy a fejlesztést ezúttal szakszerűen végzik-e el, egyelőre még nem tudható. Az a tény viszont kevés bizakodásra adhat okot, hogy a feladatba belebukó név7-t egy másik név2-közeli informatikai szolgáltatóra, az név9re cserélték” közlésben az név2től teljesen független név9 Zrt. név részére történő informatikai szolgáltatás nyújtását abban a hamis színben tünteti fel, hogy az név2 az név köré céghálót, illetve pénzszivattyúzás létrehozott céghálót szőtt, épített ki.

Ezzel szemben a valóság az, hogy:

- az név2 nem szőtt céghálót a név köré;
- az név2 az név körül sem tudatosan sem másképp nem épített ki pénzszivattyúzásra, tehát jogellenes pénzjuttatások eszközlése céljából létrehozott céghálót;
- az név2 és az név4 között nincs semmilyen olyan tulajdonosi vagy egyéb érdekelttség, kapcsolat, személyi kötődés, amely céghálónak minősülne, illetve semmilyen olyan egyéb kapcsolat sincsen, amely a céghálónak, vagy pénzszivattyúzásra létrehozott céghálónak minősülne;
- a korábban az név2 közvetett tulajdonába tartozó, azóta megszűnt név7 Kft. szabályosan és átláthatóan pályázó IT szolgáltatóként az név fejlesztéseire önmaga mindenféle cégháló igénybevétele nélkül pályázott, majd végezte a fejlesztési és üzemeltetési feladatokat az név részére 2015 eleje és 2019 vége között, amely érintett időszakban az név2 hozzávetőleg négyszer több szponzorációs és egyéb támogatást nyújtott az név-nek, mint amit a név7 Kft. az név részére ténylegesen elvégzett szolgáltatásaiért az név-től kapott és a név7 Kft. maga is szponzorálta és támogatta a név10et; továbbá

a jelentős, nagy tapasztalattal és jelentős erőforrásokkal rendelkező IT szolgáltató, az név9 Zrt. nem „név2-közeli informatikai szolgáltató”, az név2 és az név9 Zrt. között semmilyen olyan tulajdonosi, vagy egyéb érdekelttség, kapcsolat, személyi kötődés nincs, amely alapján az név9 Zrt.-t név2-közeli informatikai szolgáltatónak lehetne nevezni, illetve annak minősülne, az név9 Zrt. az név2től teljesen független informatikai szolgáltató, továbbá az név2 és az név9 Zrt. között semmilyen olyan tulajdonosi vagy egyéb érdekelttség, kapcsolat, személyi kötődés nincs, amely céghálónak minősülne, illetve semmilyen olyan egyéb kapcsolat sincsen, amely céghálónak vagy pénzszivattyúzásra létrehozott céghálónak minősülne.”

[3] Az I. rendű alperes a felperes kérelmének nem tett eleget.

A felperes keresete és az alperesek ellenkérelme

[4] A felperes keresetében kérte, hogy az I. rendű alperest az előzetes helyreigazítási kérelemmel egyező tartalmú helyreigazítás közlésére kötelezze a bíróság és a II. rendű alperest perköltségben marasztalja kiadóként.

[5] A felperes keresetének indokolásaként előadta, hogy a kifogásolt közlések a pénzügyi intézet megítélés szempontjából lényegesnek minősülnek, valótlanul közlik, hogy jogosulatlanul, cégként keresztnél szerzi meg a név (név) forrásait, annak vagyonát törvénybe ütközően szíjpolozza ki és jogellenes pénzügyi intézetekhez jut hozzá.

[6] A felperes azt önmagában nem vitatta, hogy a cikkben említett cégekkel polgári jogi jogviszonyban, üzleti kapcsolatban áll. Előadta: a cikkben említett név⁴ Kft.-vel és az név⁹ Zrt.-vel nincs sem közvetlen, vagy közvetett tulajdonosi vagy személyi kapcsolata, más érdekeltsége, ezek a cégek nem minősülnek „név²-közelinek” és valótlan állítás, hogy a felperes ezen cégekkel cégként alkot.

[7] Előadta azt is, hogy az név fejlesztéseire a név⁷ Kft. IT szolgáltatóként mindenféle cégként nélkül pályázott és végzett tevékenységet, ezért díjazást kapott a kft., az név-t maga is szponzorálta és nem lehet olyan cégként kimutatni, amit ő „szíjolt” volna.

[8] A felperes álláspontja szerint a cikk a való tényeket egyoldalúan, megfélemlítésre alkalmas és önkényes módon csoportosította, téves következtetések levonására vezető módon emelt ki, csoportosítva közölt tényeket, amelyek tartalmak téves következtetés levonására adtak alapot, ezáltal a tényeket hamis színben tüntette fel, miközben a cikk lényeges körülményekről nem számol be és nem ad teljes körű tájékoztatást az olvasónak.

[9] Az alperesek az ellenkérelmükben a kereset elutasítását és a felperes perköltségben való marasztalását kérték.

[10] Az alperesek álláspontja szerint a felperes közéleti szereplőnek minősül, a cikk közügyekben való megszólalást jelent, a sajtónak pedig jogában áll feltárni az egyik legnagyobb és legbefolyásosabb gazdasági társaság (pénzügyi intézet), valamint egy sportszövetség gazdasági és cégjogi kapcsolatrendszerét, a közpénzekkel való gazdálkodást, továbbá jogosult üzleti érdekeltségeket vizsgálni és értékelni.

[11] Az alperes 3 pontban összegezte a felperes kereseti kérelmét: a felperes cégként szíjolt az név köré (1. közlés); tudatosan épített ki egy pénzügyi intézetre alkalmas cégként (2. közlés); az név⁹ Zrt. felperes-közeli informatikai szolgáltató (3. közlés). Az 1. és 2. közlés tekintetében előadta, hogy azok ténybeli alapon nyugvó értékítéletek, újságírói vélemények, és ugyancsak értékelésnek tekinthető a 3. közlés is.

[12] Az alperesek előadták, hogy a cikk részletesen beszámolt a valóban létező gazdasági kapcsolatokról, az név⁴ Kft.-vel, a név⁷ Kft.-vel és megalapozottan minősítette a név⁹ Kft.-t „név²-közeli” informatikai szolgáltatóként. Kiemelte, hogy az utóbbi, saját közlése szerint magát úgy mutatja be, hogy az név² csoportot tartja a legfontosabb ügyfelének, a nemzetközi terjeszkedése is követi a felperes terjeszkedését. Az alperes kiemelte: a felperes maga sem vitatta a három céggel fennálló üzleti kapcsolatait, az írás megfelelően tartalmazza a gazdasági kapcsolatok leírását, a cikkben közölt tényekből és kapcsolatokról következtetést vont le a szerző arra nézve, hogy e társaságok több szálon kötődnek a felpereshez. Álláspontja szerint a cikk tartalmazta a „cégként”, valamint a „pénzügyi intézet” közlést megalapozó valóban tényeket, amelyek alapján az újságíró véleményt közölt, amelynek volt ténybeli alapja, a vélemény minőségét pedig a bíróság nem vizsgálhatja.

Az első- és másodfokú ítélet

[13] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. A felperest perköltség és illeték megfizetésére kötelezte.

[14] Ítéletének indokolásában hivatkozott az Alaptörvény IX. cikk (2) és (6) bekezdésére, a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (a továbbiakban: Smtv.) 4. §-ára, 10. §-ára, 12. § (1) bekezdésére, valamint a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 495. § és a 496. §-ára, valamint a Kúria PK 12. és 14. számú állásfoglalására.

[15] Kiindulópontként indokolásában rögzítette, hogy a cikk témája közügyet érint, a felperes közéleti szereplőnek minősül, ezért a vele kapcsolatos közlések esetén nagyobb a törési kötelezettsége.

[16] Az elsőfokú bíróság szerint a cikk címe („Céghálót szőtt az név köré”) egy figyelemfelkeltő állítás, a „cégháló” kifejezés a cikkben foglalt tényekből levont következtetés, egy állításként megfogalmazott vélemény, amely nem igazítható helyre.

[17] A cikk közli, hogy név1 2010. óta az név2 elnöki tisztsége mellett betölti az név elnöki tisztségét is. Ez a két szervezet között személyi kapcsolatot teremt, ennek okán vizsgálta a felperes és az név kapcsolatát, az utóbbi informatikai rendszerei és azok fejlesztésével, működtetésével összefüggésben. Az elsőfokú bíróság szerint a cikk nem állítja azt, hogy a felperes az név-ből jogosulatlanul pénzt vett volna ki, az név-től jogosulatlanul pénzhez jutott volna. A cikk úgy fogalmaz, hogy „kifejezetten úgy tűnhet: a labdarúgó-szövetség körül tudatosan építettek ki egy pénzszivattyúzásra létrehozott céghálót”. Úgy ítélte meg, hogy a „tűnhet” kifejezés használata azt jelenti, hogy az újságíró feltételezi azt, hogy céghálót hoztak létre pénzszivattyúzás céljából.

[18] Az elsőfokú bíróság szerint a cikk ezt követően közli azt, hogy a feltételezés milyen tényeken alapul, értelmezi a „cégháló” kifejezést. Az név ügyviteli rendszerével kapcsolatban tartalmazza azt az írás, hogy annak fejlesztése a név7 Kft. feladata volt, ez a cég az név2 Csoportba tartozó név8 Zrt. tulajdonába került, így az név-től éveken át bevételhez jutott. Leírja azt is a cikk, hogy az ügyviteli rendszert fejlesztik, ezzel az név9 Zrt.-t bízták meg, amelyet „név2-közei” informatikai szolgáltatóként nevez meg, tájékoztat a felperes és ezen cég üzleti kapcsolatáról is azzal, hogy az név9 az név2-t tartja a legfontosabb ügyfelének és nemzetközi terjeszkedése leköveti az név2 terjeszkedését, ezért a cég „név2 közelinek” nevezhette a véleménynyilvánítás szintjén akkor is, ha nincs tulajdonosi vagy személyi kapcsolat a felperessel. Az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy a cikk tartalmazza azokat az adatokat, amelyek alapján a „cégháló” kifejezést használta, tartalmazza azt, hogy az név számára tevékenységet végző cégek a felpereshez is kötődnek azzal (is), hogy a felperessel üzleti kapcsolatban állnak, így az elsőfokú bíróság szerint a „pénzszivattyú” logikai alapjai is közlésre kerültek.

[19] Összességében megállapította, hogy a cikk szerzője közérdekű témában fejtette ki véleményét, nem tüntet fel valós tényeket hamis színben. Az alperes újságírója figyelemfelhívást tett üzleti kapcsolatokra, gazdasági összefonódás lehetőségére. Kiemelte: a közügyekkel összefüggésben álló értékítéletek, vélemények attól függetlenül élvezik a véleményszabadság védelmét, hogy azok helyesek vagy helytelenek, értékesek vagy értéktelenek, a tényállítás véleményyt is tartalmazhat. Az újságíró véleménye nem tüntetett fel hamis színben valós tényeket, mert a cikk nem tett arra vonatkozóan tényállítást, hogy a

pénzszivattyúzás valóban megtörtént vagy sem. Ezzel csupán véleményt formált arról, hogy „úgy tűnhet”, tudatosan építettek ki ilyen céllal, vagy erre alkalmas „céghálót”, ami egyértelműen véleménynek minősül.

[20] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta, és a felperest a másodfokon felmerült perköltség és illeték megfizetésére kötelezte.

[21] Ítéletének indokolásában kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg a viszonylag nagy terjedelmű helyreigazítási igényben konkrétan kifogásolt kitételeket, amelyekre nézve az alperes érdemi védekezést terjesztett elő.

[22] A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bírósággal abban, hogy a téma közügynek minősül. Azt elfogadta a felperes érveléséből, hogy a címnek önálló jelentősége van, azonban álláspontja szerint a cikk címe sem tartalmaz valótlan tényállítást, csupán a cikk lényegi tartalmának összefoglalásaként értelmezhető.

[23] A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bírósággal abban, hogy a cikk egésze a szerző véleményét tartalmazza, amelynek ténybeli alapja, hogy mely cégek üzemeltetik a kérdéses informatikai rendszereket, és a „cégháló” kifejezés alkalmazása az ítélkezési gyakorlat szerint nem jelent tulajdonosi kapcsolatot. A kapcsolat létehez elegendő annak megállapítása, hogy a felperes és az érintett cégek között ténylegesen üzleti kapcsolat áll fenn, illetve, hogy az név2 elnöke és az név elnöke ugyanazon személy.

[24] A „pénzszivattyú” kifejezés kapcsán kifejtette, hogy annak alkalmazása nem jelenti feltétlenül bűncselekmény elkövetését, ez ugyancsak markáns következtetésnek minősül, amelynek helyessége vagy helytelensége a sajtó-helyreigazítási per keretei között nem dönthető el, mivel véleményről van szó.

[25] Az név9 Zrt. „név2 közelsége” tekintetében kifejtette, hogy véleményének alapjait az újságíró ezúttal is közölte (ezen cég terjeszkedése lefedi az név2 külföldi akvizícióit; a cég legfontosabb üzleti partnerének tekinti az név2-t), így ezáltal is véleményről van szó.

[26] A másodfokú bíróság iratellenes megállapításként mellőzte az elsőfokú bíróság ítéletének azt a megállapítását, hogy a név4 Kft. a név8 Zrt. tulajdonába került volna.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[27] A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak hatályon kívül helyezését és a keresettel egyező tartalmú ítélet meghozatalát kérte.

[28] Megsértett jogszabályként hivatkozott az Alaptörvény 28. cikkére, az Emberi Jogok Európai Egyezményének (EJEE) 10. cikkére, a polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (továbbiakban: Ptk.) 2:42. §-ára, a 2:44. § (1) bekezdésére, az Smtv. 4. § (3) bekezdésére, 10. §-ára és 12. §-ára, a Pp. 183. § (1) bekezdésére, 199. § (2) bekezdés b), c) pontjára, a Pp. 203. § (2) bekezdésére, 265. § (1) bekezdésére, 266. §-ára, 275. § (1) bekezdésére, 279. § (1) bekezdésére, a Pp. 341. § (1) bekezdésére, 342. § (1) bekezdésére, 369. § (3) bekezdés a)–c) pontjaira, a 495. § (2) bekezdés c) pontjára, valamint a 498. § (1) bekezdésére. Megjelölte továbbá a Kúria számos precedens határozatát, hivatkozott konkrét az Emberi Jogok Európai Bírósága (a továbbiakban: EJEB) határozatokra.

[29] A felperes érdemben fenntartotta azon álláspontját, hogy a vitatott kitételek valótlan tényállítások, illetve valós tényeket hamis színben tüntetnek fel és kiemelte, hogy a cikket

egészeiben, összefüggéseiben, a közfelfogásnak megfelelően kell megítélni. Külön jelentőséget tulajdonított a cikk címének, a kiemelten szedett bevezetőnek (lead), valamint a kiemelt alcímeknek. Álláspontja szerint a cikk nem értelmezhető másként, minthogy a felperes jogellenesen szerez jövedelmet az név2, illetve az név4 Kft. és az név9 Zrt. között. Megjegyezte, hogy az alperestől, mint gazdasági szaklaptól elvárható a gazdasági kérdésekben való pontos informálódás és közlés. Kiemelte azt, hogy a cikk nem teljeskörűen vizsgálta meg az általa felvetett kérdéseket, a felperest meg sem kereste. Összességében a közléseknek még vékony ténybeli alapja sincs.

[30] Az általa felsorakoztatott kúriai ítéletek indokolásából, illetve elvi tartalmat tartalmazó részéből többszörösen kiemelte azt, hogy a cikkben megjelenteket a maguk összességében kell értékelni, valós tartalmuk szerint kell megítélni és az értékelésnél tekintettel kell lenni a társadalmilag kialakult közfelfogásra is. Kiemelte az ítéletek indokolásából azt is, hogy a véleménynyilvánítást el kell határolni a valótlan tényállításoktól, illetve, hogy sajtó-helyreigazításra a valós tények hamis színben való feltüntetése is alapot adhat.

[31] A felhozott EJEB határozatok kapcsán kiemelte, hogy az újságíró részéről fennálló jóhiszemű eljárás kötelezettsége okán a sajtószabadsághoz kapcsolódó jogok csak felelősséggel gyakorolhatóak, elvárható az újságírótól az általa közzétettek előzetes ellenőrzése.

[32] A felperes hivatkozott arra is, hogy a másodfokú bíróság egyrészt túlterjeszkedett a kereseten, illetve a fellebbezést nem merítette ki, amikor csupán három pontban vizsgálta a felperes ennél sokkal részletesebb helyreigazítási igényét.

[33] A felperes álláspontja szerint a keresetet az eljáró bíróságok tévesen értelmezték, helytelenül jutottak arra a következtetésre, hogy a felperes jogi személyként közszereplőnek minősülne. Kiemelten hivatkozott a kérelem arra, hogy az alperes az állításainak valóságtartalmát semmilyen módon nem bizonyította. Kiemelte: a közlések lényege az volt, hogy a felperes részéről célzatosan „szöttek” céghálót az név köré, abból jogellenesen pénzt szivattyúztak ki. Ez utóbbi olyan tevékenység, amelyet nem lehet „véletlenül” elkövetni.

[34] A valós tények hamis színben való feltüntetésével kapcsolatos álláspontját a felperes azzal indokolta, hogy valóban léteztek bizonyos IT problémák az név bizonyos rendszereiben, de szó sincs cégháló szövéseről, már csak azért sem, mert a három cég (az név4 Kft., a név7 Kft. és az név9 Zrt.) nem kötődnek az név2-hez. A felperes kiemelte azt is, hogy a címeknek kiemelt szerepe van, azok nem lehetnek megtévesztőek.

[35] A felperes hangsúlyozta, hogy a részéről semmilyen elismerésként értékelhető nyilatkozat nem történt, az alperes az állításait nem bizonyította. Az alperes „alapadatai” és „véleménye” között nincs okozati összefüggés, logikai vagy oksági kapcsolat.

[36] Az érintett cégek kapcsán előadta, hogy az név4 Kft.-vel valóban együttműködik a felperes, de ez nem ad alapot a perbeli következtetésre, a név7 Kft. esetében megállapítható, hogy négyszer több szponzorációt gyakorolt az név felé, mint amennyit az név-től kapott, így nem lehet pénz kiszivattyúzásáról beszélni, az név9 Zrt. pedig nem köthető az név2-hez.

[37] Összességében előadta, hogy a „cégháló szövése”, valamint a „pénz kiszivattyúzása” igazolható tényállítások, amelynek bizonyítását az alperes elmulasztotta, így a közléseinek nincs ténybeli alapja.

[38] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte, annak helyes indokai alapján. Kiemelte: a cikk közügyet érint, a felperes az ország legnagyobb pénzintézete, az név pedig a legnépszerűbb magyarországi sportág országos szakszövetsége, amely informatikai rendszerének problémái közügyet jelentenek. Kiemelte: a

bíróság a cikk tényállítás formájában megjelenő következtetéseinek megalapozottságát nem vizsgálhatja, szakmai vitát nem dönthet el.

A Kúria döntése és jogi indokai

[39] A Kúria a felperes felülvizsgálati kérelmét nem találta alaposnak az alábbiak szerint.

[40] A felülvizsgálat a megelőző eljáráshoz kapcsolódó rendkívüli, korlátozottan igénybe vehető fellebbviteli perorvoslat, melynek kizárólag jogszabálysértésre hivatkozásra alapítottan van helye. Rendkívüli jogorvoslati jellegéből következően funkciója a kérelmet előterjesztett fél által állított jogsérelem elbírálása és megalapozottsága esetén annak orvoslása.

[41] A Pp. 423. § (1) bekezdése szerint a Kúria a felülvizsgálat során a felülvizsgálati és csatlakozó felülvizsgálati kérelem korlátai között, az ott megjelölt jogszabályok, illetve a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés tekintetében vizsgálja a jogerős ítélet jogszabálysértő, illetve a kúriai határozattól jogkérdésben való eltérő voltát. A (2) bekezdés szerint a felülvizsgálat a jogerős ítélet meghozataláig bekövetkezett és a jogerős ítélettel elbírált tényekre terjedhet ki.

[42] A jelen esetben a felülvizsgálati kérelem tartalmára tekintettel a Kúriának abban a kérdésben kellett döntenie, hogy a jogerős ítélet helytállóan határozta-e meg a kereset tényleges tartalmát, történt-e olyan eljárásjogi vagy anyagi jogi jogszabálysértés, amely a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését indokolná, illetve megalapozottan került-e sor a kereset jogalap hiányában történő elutasítására vagy sem.

[43] Az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdése szerint mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához. A (2) bekezdés szerint Magyarország elismeri és védi a sajtó szabadságát és sokszínűségét, biztosítja a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges szabad tájékoztatás feltételeit.

[44] Az Alaptörvény 28. cikke értelmében a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljának és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambulumát, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.

[45] Az Smtv. 4. § (1) bekezdésében az Alaptörvénnyel összhangban rögzíti, hogy Magyarország elismeri és védi a sajtó szabadságát és sokszínűségét. A (3) bekezdés szerint a sajtószabadság gyakorlása nem valósíthat meg bűncselekményt vagy bűncselekmény elkövetésére való felhívást, nem sértheti a közérkölcset, valamint nem járhat mások személyiségi jogának sérelmével.

[46] Az Smtv. 10. §-a szerint mindenkinek joga van arra, hogy megfelelően tájékoztassák a helyi, az országos és az európai közélet ügyeiről, valamint Magyarország polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményekről. Az Smtv. 12. § (1) bekezdése értelmében, ha valakiről bármely médiatartalomban valótlan tényt állítanak, híresztelnek vagy vele kapcsolatban való tényeket hamis színben tüntetnek fel, követelheti olyan helyreigazító közlemény közzétételét, amelyből kitűnik, hogy a közlés mely tényállítása valótlan, illetve megalapozatlan, mely tényeket tüntet fel hamis színben és ehhez képest melyek a való tények.

[47] A következetes és egyértelmű ítélkezési gyakorlat szerint a legfőbb vizsgálati szempontokat az jelenti, hogy a sajtó-helyreigazítás iránti igény elbírálásánál a sajtóközleményt a maga egészében kell vizsgálni. A kifogásolt közléseket, kifejezéseket nem formális megjelenésük, hanem valóságos tartalmuk szerint kell figyelembe venni, a sajtóközlemény egymással összetartozó részeit összefüggésükben kell értékelni és az értékelésnél tekintettel kell lenni a társadalmilag kialakult közfelfogásra is. A helyreigazítást kérő személyének megítélése szempontjából közömbös részletek, pontatlanságok, lényegtelen tévedések nem adnak alapot helyreigazításra. Véleménynyilvánítás, értékelés, bírálat, valamint a társadalmi, politikai, tudományos és művészeti vita önmagában nem lehet sajtó-helyreigazítás alapja.

[48] A Kúriának először azzal a kérdéssel kellett foglalkoznia, hogy jogszabályt sértett-e a másodfokú bíróság akkor, amikor a felperes terjedelmes, a perbeli cikk terjedelmét jóval meghaladó helyreigazítási igény tartalmát 3 pontban tömörítette. A sajtó-helyreigazítás olyan sajátos személyiségvédelmi eszköz, amely közvetlen, egyéb érdekek védelmére is szolgálhat. Érvényesítésére azonban csak a jogszabály által meghatározott körben és a jogintézmény társadalmi rendeltetésének megfelelően kerülhet sor. A helyreigazítás konkrét szövegének meghatározására a bíróság a kereset és az ellenkérelem keretei között maga jogosult.

[49] Az eljáró bíróságok megalapozottan foglalták össze három pontban a felperes helyreigazítási igényét, mert a jelentős terjedelem mellett a felperes valójában a bíróságok által kiemelt kérdésekben kívánta a perbeli cikket helyreigazíttatni.

[50] A Pp. azt a követelményt rögzíti a 341. § (1) bekezdésében, hogy az ítéletben foglalt döntésnek ki kell terjedni a perben érvényesített valamennyi kereseti kérelemre, illetve a 342. § (1) bekezdése szerint az érdemi döntés nem terjedhet túl a kereseti kérelmen, az ellenkérelmen és a beszámítási kérelmen. A Kúria szerint a jelen esetben az eljáró bíróságok érdemben teljeskörűen foglalkoztak a felperes helyreigazítási igényével. Önmagában az a körülmény, hogy ugyanazon kifogásolt kitételek egy adott cikkben többszörösen megjelennek, nem igénylik azt, hogy a helyreigazítás szövegében is ez történjék. Az elsőfokú bíróság helytállóan rögzítette a cikk lényegi tartalmát abban, hogy az arról szól, hogy a felperes elnöke, név 2010 óta az név elnöke is - miután pedig a vezető azonos személy, személyi kapcsolódás áll fenn, és ennek okán vizsgálta a felperes és az név kapcsolatát, az név informatikai rendszerei és ezek fejlesztésével-működtetésével összefüggésben. A cikk lényegét tekintve a felperes ténylegesen a „céghálót szőtt”, valamint a „pénzszivattyúzásra alkalmas cégháló”, valamint az SMT Solutions Zrt. mint „a felpereshez közeli informatikai szolgáltató” közlések megjelenítését sérelmezte, a való tények hamis színben való feltüntetésére vonatkozó kérelmei is a valótlan tény állítására vonatkozó igényeivel egyeztek meg.

[51] Helytállóan állapította meg a másodfokú bíróság, hogy a név működésének kérdései közügynek minősülnek, közérdeklődésre tartanak számot.

[52] Az Alkotmánybíróság elvi jelentőséggel állapította meg, hogy a közügyekkel összefüggő vélemény kinyilvánításának szabadsága a szólás- és sajtószabadság legbensőbb védelmi köréhez tartozik. A véleménynyilvánítás szabadsága az értékítéletet kifejező, az egyén személyes meggyőződését közlő megszólalásokra attól függetlenül kiterjed, hogy a vélemény értékes vagy értéktelen, helyes vagy helytelen, tiszteletreméltó vagy elvetendő. A tényállítást tartalmazó megnyilvánulások szintén részei a szólásszabadságnak. Egyrészt valamely tény közlése is kifejezhet személyes véleményt, másrészt tényközlések nélkül a véleményformálás is ellehetetlenülne {[7/2014. (III. 7.) AB határozat Indokolás [45], [49]}.

[53] Az Alkotmánybíróság egy másik határozatában kifejtette, hogy a nyilvános közlés megítélése során elsőként arról szükséges dönteni, hogy az adott közlés a közügyekben való megszólalást, közérdekű vitában kifejtett álláspontot tükröz-e, vagyis a közügyek szabad

vitatásával áll-e összefüggésben. A Kúria szerint ez a jelen esetben egyértelműen megállapítható volt. Az Alkotmánybíróság határozata szerint ezt követően hasonló szempontok alapján (közlés megjelenésének módja, körülményei, a vélemény tárgya, kontextusa, a médium típusa, a közlés apropója) abban szükséges dönteni, hogy a közlés értékítéletnek vagy tényállításnak tekinthető-e. A véleményszabadság azon korlátai, amelyek az emberi méltóság védelméhez köthetőek, a jelen esetben speciálisan nem érvényesülnek, hiszen a felperes jogi személy. Fontosnak tartotta az Alkotmánybíróság kiemelni azt, hogy a véleményszabadság nemcsak bizonyos felfogások vagy eszmék, hanem magának a véleménynyilvánításnak a lehetősége előtt nyit szabad utat. Ebből következik, hogy a közügyeket érintő értékítéletek szabad folyása biztosított, a tényállításokkal szemben az értékítéletek közös sajátossága, hogy igazságtartalmuk nem ellenőrizhető és nem igazolható {Alkotmánybíróság 13/2014. (IV. 18.) AB határozat Indokolás [39]-[40]}. A peres felek álláspontja eltért abban, hogy a kifogásolt közléseket miként kell értékelni. A felperes szerint sorozatosan valótlan tényállítások történtek, míg az alperes álláspontja szerint mindvégig a szabad véleménynyilvánításhoz való jog tágabb értelmezése mellett, annak keretei között maradt.

[54] Azt az eljáró bíróságok sem vitatták, hogy a cikkben kiemelten szedett címeknek, alcímeknek a cikkhez tartozó, úgynevezett lead-nak külön, önálló jelentősége van, hiszen azok célja a cikk lényegi tartalmának összefoglalása {8/2018. (VII. 5.) AB határozat}.

[55] A jelen esetben a perbeli cikk egy kifejezetten gazdasági, gazdaságpolitikai kérdésekkel foglalkozó portálon jelent meg. A Kúria szerint helytállóan állapították meg az eljáró bíróságok azt, hogy a perbeli cikk alapvetően a személyi kapcsolatra tekintettel egy véleményt, értékítéletet fogalmazott meg, az név külső (jegyzékesítő) és belső (ügyművelői) informatikai rendszereivel kapcsolatban. A szerző arról fejtette ki álláspontját, hogy ezek esetében, az ezekkel kapcsolatba hozható vállalkozások megítélése szerint kapcsolódnak a felpereshez és mindezt egyfajta „céghálónak” tekintette, amelyek kapcsán felvetődik az, hogy a különböző szerződéseken keresztül a felperessel is kapcsolatba hozható vállalkozások juttatásokban részesülnek.

[56] A cikket a maga összességében, annak összefüggéseire is figyelemmel vizsgálva, helyesen állapította meg a másodfokú bíróság azt, hogy mind az név4 Kft., mind a név7 Kft., mind pedig az név9 Zrt. tekintetében közli a cikk az olvasóval azt, hogy milyen gazdasági kapcsolatokra, milyen tájékoztatásokra figyelemmel minősíti a szerző ezen cégeket olyannak, mint amelyek a felpereshez köthetőek. A jelen esetben ezek jelentették a cikk vékony ténybeli alapját.

[57] A Kúria szerint nem hagyható figyelmen kívül az a körülmény sem, hogy amennyiben a vitatott kitételek véleménynyilvánításnak tekinthetők, akkor közügyben a közlemények bizonyos fokú túlzást, provokációt is magukban foglalhatnak. A véleménynyilvánításhoz való jog szabadsága a véleményt annak érték- és igazságtartalmára tekintet nélkül védi. Ez az alapjog magát a véleménynyilvánítás lehetőségét foglalja magában. Amennyiben tehát a bíróság egy-egy kitételek véleményként értékeli, nem vizsgálhatta annak érték- és valóságtartalmát, mert az nem a feladata. A felperes önmagában közszereplőnek nem tekinthető, jogi személyként fokozott tűrési kötelezettsége azonban ahhoz kapcsolódik, hogy az adott ügy közérdeklődésre számot tartó közügynek minősül.

[58] A felperes által a felülvizsgálati kérelemben megjelölt számos eseti döntés, illetve precedens értékű határozat alapvetően elvi megállapításokat tartalmaz arról, hogy a kifogásolt sajtóközleményt a maga egészében kell vizsgálni, tekintettel kell lenni a tartalom megítélésénél a társadalmilag kialakult közfelfogásra is. A Kúria szerint a felsorolt határozatok azt tükrözik, hogy a Kúria gyakorlata következetes és egyértelmű ebben a

kérdésben, ugyanakkor a Kúria szerint a másodfokú bíróság döntése nem ellentétes ezzel a gyakorlattal.

[59] A jelen esetben nem vitatható módon a cikk által megfogalmazott következtetés az név² szerepét illetően markáns, erőteljes, kétséget kizáróan negatív értékítéletet fejez ki, de a vélemény helyessége vagy helytelensége sajtó-helyreigazítási per keretei között nem dönthető el.

[60] A Kúria szerint a felperes megalapozatlanul hivatkozott arra, hogy az eljáró bíróságok nem foglalkoztak azzal, hogy a való tények hamis színben való feltüntetése okán előterjesztett kereseti kérelem kapcsán az alperes védekezést egyáltalán nem terjesztett elő, ezért e tekintetben ezen okból is megalapozott lett volna a helyreigazítás elrendelése. Amint arra a Kúria az [50] bekezdésben már utalt, a felperes ezen a jogcímen is ugyanazon kitételek helyreigazítását kérte, amelyekre nézve az alperes már a valótlán tényállítások felperes általi rögzítése nyomán már reagált.

[61] A Kúria egy korábbi precedens értékű határozatában foglalkozott a „cégháló” kifejezés értelmezésével. A Kúria ezen döntésében megállapította, hogy „szövevényes cégháló” kifejezés véleménynek minősül, amely a szerzőnek a tényekből levont, esetleg túlzó, de nem okszerűtlen következtetése lehet (Kúria Pfv.IV.20.448/2023/3.). Jelen esetben a Kúria szerint is a „cégháló”, valamint a „pénzszivattyú” kifejezések is véleménynek minősülnek. A szerző véleményének helyessége a korábbiak szerint nem képezheti sajtó-helyreigazítás alapját, akár az egyébként megalapozatlan vélemény is jogi védelmet élvez, ha az közügyet érint.

[62] Mindezekre figyelemmel a Kúria megállapította, hogy a jogerős ítélet nem sértette meg a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályokat, ezért azt a Pp. 424. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Az alkalmazott jogszabályok és az alkalmazott joggyakorlat

[63] Alaptörvény IX. cikk (1) és (2) bekezdés

2010. évi CIV. törvény (Smtv.) 4. § (1) és (3) bekezdés, 10. §, 12. § (1) bekezdés

2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 341. § (1) bekezdés, 342. § (1) bekezdés, 495. §, 496. §

A döntés elvi tartalma

[64] Vélemény, értékítélet, következtetés közlése esetén sajtó-helyreigazítás elrendelésének akkor sincs helye, ha az vékony ténybeli alap létezése mellett, egyébként a jogosult megítélése szempontjából lényeges pontatlanságokat tartalmaz. Amennyiben a kifejtett vélemény közügyre vonatkozik, a véleménynyilvánítás lehetőségei az átlagosnál tágabbak, amelyek esetében helyreigazítás elrendelésének nincs helye.

Záró rész

[65] A Kúria a pervesztes felperest kötelezte a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján az alperesnek az ügyvédi munkadíjban jelentkező felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére. Ennek mértékét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) bekezdése alapján állapította meg.

[66] A Kúria a pervesztes felperest kötelezte a tárgyi illeték feljegyzési jog folytán le nem rótt illeték megfizetésére. Ennek összegét az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50. § (1) bekezdése alapján állapította meg. Tájékoztatja a Kúria a felperest, hogy az illetéket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételi számlájára kell megfizetnie; megfizetése során közleményként fel kell tüntetni: a Kúria megnevezését, a Kúria e határozatának számát és a fizetésre kötelezett adóazonosító számát.

[67] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet – a felperes kérelmére – a Pp. 405. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson bírálta el.

Budapest, 2025. február 12.

Dr. Stark Marianna s.k. a tanács elnöke, Dr. Pataki Árpád s.k. előadó bíró, Dr. Dzsula Marianna s.k. bíró, Szolnokiné dr. Csernay Krisztina s.k. bíró, Véghné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró